

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 25Cbi/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122501555
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vavreková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6122501555.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Dominikou Vavrekovou, v právnej veci žalobcu FAUNIS, družstvo, so sídlom Internátna 679/43, 974 04 Banská Bystrica, IČO: 52 183 335, zast. kohút & partners, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 74/28, 960 01 Zvolen, IČO: 47 235 888, proti žalovanému A. B., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E. F., štátny občan Slovenskej republiky, o zaplatenie 100 Eur

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 100 Eur a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že v rámci konania o oddĺžení žalovaného podľa 4. časti zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii bola rozhodnutím konkurzného súdu do funkcie správcu ustanovená spoločnosť SKP, k.s., so sídlom Námestie SNP 74/28, 960 01 Zvolen, IČO: 44 915 691, zapísaná v zozname správcov vedeným MS SR pod č. S1359. V zmysle § 12a a § 10 vyhlášky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vznikol správcovi za výkon tejto funkcie nárok na odmenu. Nakoľko je a v čase vykonávania funkcie správcu v konkurze na majetok žalovaného aj bola správcovská spoločnosť SKP, k.s. registrovaným platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len "DPH") pod IČ DPH: SK2022868958, odmena správcu sa v zmysle citovaného ustanovenia zvyšuje o DPH. Celková odmena spolu s DPH pre správcovskú spoločnosť SKP, k.s. tak predstavovala sumu 600 Eur. Odmena správcu bola v súlade so zákonom čiastočne uhradená do sumy 500 Eur. Zvyšná časť zákonnej odmeny správcu vo výške 100 Eur, ktorá je predmetom tejto žaloby, nebola správcovi uhradená. Z dôvodovej správy k novele zákona č. 7/2005 Z. z. prijatej zákonom č. 377/2016 Z. z., ktorou boli do zákona zakomponované ustanovenia o oddĺžení fyzických osôb v konkurze, vyplýva, že subjektom, ktorý má uhrádzať odmenu správcu je dlžník. Podľa predmetnej dôvodovej správy (k §166j): "Správcu súd ustanovuje náhodným výberom podobne ako v konkurze podľa druhej časti zákona. Pri porušení povinnosti alebo pri zákonnej prekážke súd správcu odvolá. Nad správcom vykonáva dohľad tým spôsobom, že od neho môže vyžadovať správy a vysvetlenia. Ustanovenie rieši aj odmeňovanie správcu. Za výkon funkcie patrí správcovi odmena a náhrada nevyhnutných nákladov. Odmenu a náhradu nákladov platí v konaní o oddĺžení dlžník a to zo svojho majetku v rámci rozvrhu výťažku alebo priamo." Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky bola pohľadávka postúpená žalobcovi, ktorý je v súčasnosti aktívne vecne legitímovaný na vymáhanie uvedenej pohľadávky. Uplatňovaný nárok vyplýva zo zákona, nie je a nemôže byť teda nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy.

2. Žalobca k podanému návrhu na vydanie platobného rozkazu pripojil nasledovné dôkazy: Uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného a o ustanovení pôvodného veriteľa do funkcie správcu, Osvedčenie o registrácii pre DPH pre pôvodného veriteľa, Faktúra na sumu 600 Eur, Zmluva o postúpení pohľadávok s prílohou. Na výzvu súdu žalobca predložil Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 08. 02. 2023 s doručenkou a podacím hárkom.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz sp. zn. 1Up/1945/2022 zo dňa 13. 03. 2023, ktorým uložil žalovanému zaplatiť istinu 100 Eur a náhradu trov konania vo výške 84,50 Eur.

4. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote odpor, ktorý odôvodnil tým, že včas a riadne uhradil sumu 500 Eur, ktorá mu bola poskytnutá Centrom právnej pomoci Žiar nad Hronom pri osobnom bankrote. Nakoľko v sume 500 Eur sú zahrnuté všetky náležitosti poskytnutia právnej pomoci pre správcovskú spoločnosť, odmieta zaplatiť peniaze navyše. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je bez práce a jeho príjem mu to nedovoľuje.

5. Žalobca v nadväznosti na výzvu Okresného súdu Banská Bystrica v súlade s § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podal návrh na pokračovanie v konaní. Vo vzťahu k podanému odporu žalovaného uviedol, že za výkon funkcie konkurzného správcu v konaní o oddĺžení žalovaného patrí správcovi odmena vo výške 500 Eur, pričom ak je správca platiteľom dane z pridanej hodnoty, jeho odmena sa podľa vyhlášky zvyšuje o daň z pridanej hodnoty. Žalobca s poukazom na ustanovenie § 10 a 12a Vyhlášky č. 665/2005 Z. z. uviedol, že nakoľko je a v čase vykonávania funkcie správcu v konkurze na majetok žalovaného bola správcovská spoločnosť SKP, k.s. registrovaným platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len "DPH"), odmena správcu sa v zmysle citovaného ustanovenia zvýšila o DPH. Celková odmena spolu s DPH pre správcovskú spoločnosť SKP, k.s. tak predstavovala sumu 600,00 Eur. Paušálna odmena správcu bola pôvodnému veriteľovi čiastočne uhradená avšak len do sumy 500 Eur a zvyšná časť zákonnej paušálnej odmeny správcu vo výške 100,00 Eur správcovi uhradená nebola. Paušálna odmena správcu bola pôvodnému veriteľovi čiastočne uhradená z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu, ktorý uhradil prostredníctvom Centra právnej pomoci a konkurzného súdu pôvodnému veriteľovi dlžník, teda žalovaný. V súlade s § 24h ods. 4 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, sumu 500 Eur poskytuje dlžníkom Centrum právnej pomoci na zaplatenie preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddĺžení konkurzom na účet príslušného súdu. Preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu teda hradia dlžníci prostredníctvom pôžičky poskytnutej od Centra právnej pomoci v súlade s § 24i zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Žalovaný síce na základe tejto pôžičky od Centra právnej pomoci uhradil preddavok na úhradu odmeny správcu vo výške 500 Eur, avšak odmena správcu v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami Vyhlášky vznikla vo výške 600 Eur. Je teda zrejmé, že zvyšná časť zo zákona vzniknutej pohľadávky správcu na zaplatenie odmeny vo výške 100 Eur nebola uhradená. Nakoľko medzi pôvodným veriteľom (správcu) a žalovaným (dlžník v oddĺžení) vznikol zo zákona záväzkovo právny vzťah, obsahom ktorého je okrem iného nárok správcu na zaplatenie zákonnej odmeny voči žalovanému ako dlžníkovi, je vymáhanie predmetnej pohľadávky súdnou cestou legitímnym právom žalobcu ako veriteľa, ktorý nadobudol pohľadávku na základe jej postúpenia. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že v sume 500,00 Eur sú zahrnuté všetky náležitosti poskytnutia právnej pomoci pre správcovskú spoločnosť, tak ako to uvádza žalovaný. Žalovaný v tomto smere zamieňa aj účel poskytnutého preddavku zo strany Centra právnej pomoci, kedy nesprávne uvádza, že sa jedná o poskytnutie právnej pomoci pre správcovskú spoločnosť. Z uvedeného zrejme pramení aj celkové neporozumenie právnej úpravy, kedy Centrum právnej pomoci v rámci poskytnutia právnej pomoci žalovanému poskytlo finančnú pôžičku 500 Eur na úhradu preddavku na paušálnu odmenu správcu (ktorá odmena však v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami vznikla vo výške 600 Eur). Žalovaný pre úplnosť uviedol, že žalovaná pohľadávka vznikla zákonom predpokladaným spôsobom a do dňa vypracovania tohto vyjadrenia pohľadávka nezanikla a teda existuje a je vymáhatelná. V zmysle právnej teórie existuje päť základných dôvodov vzniku právnych vzťahov (záväzkov), a to zo zákona, na základe súdneho rozhodnutia, z právnych úkonov, najmä zo zmlúv (ex contractu), z protiprávnych úkonov (ex delicto) a z iných zákonom uznaných právnych dôvodov (variae causarum figurae). Právnym dôvodom, na základe ktorého vznikol záväzkový právny vzťah pôvodného veriteľa (konkurzný správca) a žalovaného (dlžník v oddĺžení), bol zákon č. 7/2005 Z. z. ako aj súdne rozhodnutie o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného a ustanovení pôvodného veriteľa do funkcie správcu. Na základe týchto

skutočnosť vznikol záväzkový vzťah medzi pôvodným veriteľom (správcom) a žalovaným (dlžníkom v oddĺžení), obsah ktorého záväzkového vzťahu - práva a povinnosti jednotlivých účastníkov upravujú konkrétne zákonné ustanovenia ZKR a Vyhlášky. Týmito právami a povinnosťami na strane správcu je najmä povinnosť postupovať v konaní o oddĺžení dlžníka s potrebnou odbornou starostlivosťou, plniť konkrétne zákonné povinnosti (zistiť a následne speňažovať majetok dlžníka, prijímať prihlášky pohľadávok konkurzných veriteľov, po speňažení majetku vypracovať rozvrh majetku medzi konkurzných veriteľov, a pod.) a teda poskytovať služby konkurzného správcu v zákonom stanovenej kvalite. Na druhej strane, podľa prvej vety § 166j ods. 5 ZKR, "v konkurze má správca nárok na paušálnu odmenu, odmenu z výťažku a náhrad nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania". Ustanovením do funkcie teda vzniká správcovi priamo zo zákona (§ 166j ods. 5 ZKR) nárok na paušálnu odmenu, ktorej výšku upresňuje vykonávací predpis - Vyhláška v § 12a. Dlžník je teda príjemcom služby konkurznej správy, ktorú sám inicioval návrhom na vyhlásenie konkurzu, ktorú službu vykonáva v prospech dlžníka jeho konkurzný správca a nároky správcu na odmenu dlžník aj sám čiastočne financoval v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu 500 Eur, pričom na účel získania týchto peňazí uzavrel zmluvu o pôžičke (dohodu o splátkach) s Centrom právnej pomoci. Je teda nepochybné, že medzi pôvodným veriteľom (správcom) a žalovaným (dlžníkom v oddĺžení) existoval záväzkovo-právny vzťah, z ktorého zo zákona vznikol pôvodnému veriteľovi nárok na úhradu zákonom stanovenej odmeny voči dlžníkovi v oddĺžení, teda žalovanému. Žalobca s poukazom na ustanovenie § 488 Občianskeho zákonníka uvádza, že každý záväzkový vzťah je definovaný jeho účastníkmi (veriteľ a dlžník) a obsahom záväzkového vzťahu (právo na plnenie-pohľadávka). V danom prípade bol pôvodným veriteľom správca a dlžníkom žalovaný a obsahom záväzkovo-právneho vzťahu právo veriteľa na zaplatenie zákonnej odmeny správcu. Do doby, dokiaľ záväzok dlžníka (v tomto prípade žalovaného) nezanikne niektorým zo zákonom dovoleným a predpokladaným spôsobom, tento jeho záväzok existuje a trvá a tomu zodpovedá právo veriteľa domáhať sa jeho splnenia súdnou cestou. Občiansky zákonník upravuje nasledovné možnosti zániku záväzkov: splnením dluhu, dohodou, nemožnosťou plnenia, uplynutím času, smrťou dlžníka alebo veriteľa, započítaním, výpoveďou, neuplatnením práva v učenom čase, splynutím práva a povinnosti a dohodou o urovaní. Žalovaný v podanom odpore nepreukázal, že by nastal niektorý zo zákonných spôsobov zániku jeho záväzku uhradiť zvyšnú časť zákonnej odmeny správcu vo výške 100 Eur. Do doby dokiaľ nenastane zákonom predpokladaným spôsobom zánik záväzku, pohľadávka žalobcu voči žalovanému existuje naďalej a žalobca je oprávnený domáhať sa jej splnenia voči žalovanému ako svojmu dlžníkovi.

6. Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Žiar nad Hronom ako príslušnému na jej prejednanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 13NcC/8/2023-55 zo dňa 22. 09. 2023 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Žiar nad Hronom s postúpením veci z Okresného súdu Banská Bystrica je dôvodný a miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Banská Bystrica.

7. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len "súd") žalovanému doručil žalobu spolu s uznesením podľa § 167 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len "CSP") a poučením, aby sa v lehote 15 dní od doručenia písomne vyjadril a uviedol ďalšie skutočnosti a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

8. Žalovaný sa vo vyjadrení zo dňa 04. 01. 2023 uviedol, že v roku 2017 prešiel osobným bankrotom, bola mu pridelená správcovská spoločnosť SKP, k.s., ktorá ho zastupovala vo veci oddĺženia. Centrom právnej pomoci mu bola poskytnutá pôžička vo výške 500 Eur, ktoré boli určené na kompletne pokrytie nákladov súvisiacich s osobným bankrotom. CPP v Žiari nad Hronom mu zrozumiteľne a jasne oznámilo, že suma 500 Eur pokrýva kompletne poplatky súvisiace s osobným bankrotom, nikto ho neupozornil, že bude platcom "DPH".

9. Dňa 28. 02. 2024 bolo súdu doručené podanie žalobcu označené ako "Vyjadrenie žalobcu k predmetu konania a zaslanie listinných dôkazov", v ktorom žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že trvá na podanej žalobe a súčasne zotrváva na všetkých predchádzajúcich písomných vyjadreniach. Vzhľadom na skutočnosť, že od posledného písomného vyjadrenia žalobcu v tomto konaní došlo v totožných prípadoch (totožný žalobca, totožný predmet sporu len rozdielny žalovaný) k vydaniu viacerých rozhodnutí vo veci samej, žalobca konajúcemu súdu predkladá nasledovné listinné dôkazy: Rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 4C/8/2023 zo dňa 16. 03. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4C/14/2023 zo dňa 21. 03. 2023 s

doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Brezno sp. zn. 5C/10/2023 zo dňa 23. 05. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/18/2023 zo dňa 29. 05. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 8Csp/51/2023 zo dňa 04. 09. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15C/24/2023 zo dňa 19. 06. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 53C/22/2023 zo dňa 20. 09. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 18C/27/2023 zo dňa 17. 08. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 18C/52/2023 zo dňa 23. 06. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23C/32/2023 zo dňa 21. 07. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 45C/27/2023 zo dňa 25. 09. 2023 s doložkou právoplatnosti, Rozsudok Okresného súdu Bratislava sp. zn. B5-74C/23/2023 zo dňa 19. 03. 2023 s doložkou právoplatnosti. Vyššie uvedené okresné sudy sa stotožnili s argumentáciou žalobcu a v totožných prípadoch zaviazali žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Žalobca ďalej s poukazom na § 166a ods. 1 ZKR uviedol, že v konkurze sa uspokojujú výlučne tie pohľadávky, ktoré vznikli pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz na dlžníka. A contrario všetky pohľadávky, ktoré vznikli po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol vyhlásený konkurz (inými slovami po vyhlásení konkurzu) sa neuspokojujú v rámci konkurzného konania a nevzťahuje sa na ne oddĺženie dlžníka a sú voči dlžníkovi vymáhateľné. Uvedenou pohľadávkou je aj časť zákonnej odmeny konkurzného správcu, ktorá pohľadávka vznikla až po vyhlásení konkurzu ustanovením pôvodného veriteľa do funkcie správcu. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby súd v súlade so zásadou právnej istoty a legitímnych očakávaní zakotvenou v základných zásadách Civilného sporového poriadku rozhodol o predmetnej žalobe zohľadňujúc súdnu prax ostatných všeobecných súdov a po vykonanom dokazovaní zaviazal žalovaného na úhradu žalovanej sumy a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov súdneho konania vo výške 100 %.

10. Na pojednanie veci samej súd určil termín pojednávania na deň 11. 06. 2024.

11. Dňa 07. 06. 2024 bolo súdu doručené podanie žalobcu označené ako "Žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na nariadenom pojednávaní", v ktorom žalobca prostredníctvom právneho zástupcu žiadal, aby na pojednávaní nariadenom na deň 11. 06. 2024 súd rozhodol v neprítomnosti žalobcu ako aj právneho zástupcu, nakoľko podľa jeho názoru nemôže uviesť žiadne nové skutočnosti, boli predložené všetky listinné dôkazy a nemá žiadne ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania. Súčasne vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania navrhol, aby súd vo veci rozhodol na základe predložených dôkazov a vyjadrení žalobcu. Zároveň však, ak by na pojednávaní boli súdom alebo protistranou navrhnuté akékoľvek dôkazy alebo by boli predložené nové tvrdenia, ktoré sú obranou proti žalobe, žiadal, aby bolo zachované právo žalobcu byť oboznámený s takýmito skutočnosťami, ako aj právo vyjadriť sa k nim.

12. Na pojednávaní dňa 11. 06. 2024 súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalobca s takýmto postupom vo svojom vyjadrení zo dňa 04. 06. 2024 výslovne súhlasil, pričom však zároveň pre prípad, že sa spor bude vyvíjať v jeho neprospech, uplatňoval právo byť s novou obranou voči žalobe oboznámený. V zmysle § 179 ods. 1 CSP súd rozhoduje spravidla na prvom pojednávaní. Žalobca sa vyjadrením súhlasu dobrovoľne vzdal práva vyjadriť sa k prípadným tvrdeniam protistrany na pojednávaní alebo reagovať na predbežné právne posúdenie veci súdom, pričom dobrovoľná neúčasť žalobcu na pojednávaní nie je dôvodom na odročenie pojednávania. Súd vzhľadom na vyššie uvedené nezistil žiadne zákonné prekážky pre rozhodnutie vo veci v neprítomnosti strán sporu.

13. Na pojednávaní sa zúčastnil žalovaný. Keďže však žalovaný ani na základe výzvy súdu zo dňa 24. 11. 2023, ktorá mu bola doručená dňa 18. 12. 2022, a výzvy zo dňa 07. 02. 2024, ktorá mu bola doručená dňa 29. 02. 2024, nepredložil súdu plnú moc na zastupovanie v tomto konaní udelenú advokátovi, resp. nepreukázal, že má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo, pričom ide v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 CSP o spor súvisiaci s konkurzom a nejde v zmysle § 197 ods. 11 ZKR o konanie podľa §74a ods. 2 alebo § 166f ZKR, preto súd v súlade s ustanovením § 90 ods. 2 CSP neprihliadal na úkony žalovaného.

14. Súd vo veci vykonal dokazovanie návrhom na vydanie platobného rozkazu, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/13/2017 zo dňa 06. 06. 2017, zverejneným v Obchodnom vestníku 113/2017 dňa 14. 06. 2017, faktúrou č. 117251, Osvedčením o registrácii a pridelení daňového identifikačného čísla pre SKP,k.s., Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 10. 2022 s prílohou,

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 08. 02. 2023 s doručenkou a podacím hárkom, odporom proti platobnému rozkazu, podaním k spisovej značke 1Up/1945/2022, vyjadrením žalovaného zo dňa 04. 01. 2024, vyjadrením žalobcu zo dňa 27. 02. 2024, ako aj ostatnými listinami, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Súd na základe nesporných skutkových tvrdení, o ktorých pravdivosti nenadobudol ani na základe vykonaného dokazovania pochybnosti (§ 186 ods. 2 CSP), ďalej na základe vykonaného dokazovania a na základe skutočností známych súdu z jeho činnosti (§ 186 ods. 1 CSP) ustálil nasledovný skutkový stav:

15. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2OdK/13/2017 zo dňa 06. 06. 2017 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovaného ako dlžníka, bol ustanovený správca SKP, k.s. a žalovaný ako dlžník bol oddlžený.

16. Žalobca v konaní preukázal, že jeho právny predchodca SKP, k.s. je v zmysle Osvedčenia o registrácii a pridelení daňového identifikačného čísla platcom dane z pridanej hodnoty.

17. Podľa § 166j ods. 5 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZKR"), v konkurze má správca nárok na paušálnu odmenu, odmenu z výťažku a náhradu nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania. Tieto nároky sa uhrádzajú z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu.

18. Podľa § 7a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "vyhláška"), preddavok na úhradu paušálnej odmeny a náhrada nevyhnutných nákladov spojených s výkonom správcovskej činnosti správcu v konaniach o oddlžení je 500 eur.

19. Podľa § 10 vyhlášky, ak je správca alebo predbežný správca platiteľom dane z pridanej hodnoty, jeho odmena podľa tejto vyhlášky sa zvyšuje o daň z pridanej hodnoty.

20. Podľa § 12a ods. 1 vyhlášky, za výkon funkcie v konaniach podľa štvrtej časti zákona patrí správcovi paušálna odmena a náhrada nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania v súhrnnej výške 500 eur.

21. Žalobca sa v danej veci domáhal zaplatenia sumy 100 Eur ako zvyšnej časti zákonnej odmeny správcu v konkurze vo výške 100 Eur predstavujúcej daň z pridanej hodnoty. Vyššie citované ustanovenie § 166j ods. 5 ZKR jednoznačne hovorí, že v konkurze má správca nárok na paušálnu odmenu, odmenu z výťažku a náhradu nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania, pričom citované zákonné ustanovenie taktiež jednoznačne stanovuje, že vymenované nároky správcu sa uhrádzajú z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu. Vyhláška v ustanovení § 7a upravuje výšku preddavku na úhradu paušálnej odmeny a náhrady nevyhnutných nákladov spojených s výkonom správcovskej činnosti správcu v konaniach o oddlžení v sume 500 Eur. Podľa § 12a ods. 1 vyhlášky patrí správcovi za výkon funkcie paušálna odmena a náhrada nevyhnutných výdavkov spojených s vedením konania v súhrnnej výške 500 Eur s tým, že ak je správca platiteľom dane z pridanej hodnoty, jeho odmena sa podľa § 10 vyhlášky zvyšuje o daň z pridanej hodnoty tak, ako to uvádza žalobca. Uvedené ustanovenia vyhlášky však nič nemenia na skutočnosti, že paušálnu odmenu vrátane dane z pridanej hodnoty je možné uhradiť len z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu vo výške 500 Eur a z výťažku zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu tak, ako to výslovne ustanovuje § 166j ods. 5 veta druhá ZKR. Pokiaľ však v konkurze k speňaženiu majetku tvoriaceho konkurznú podstatu nedôjde, absentuje výťažok, z ktorého by bola uhrádzaná zvyšná časť odmeny správcu predstavujúca daň z pridanej hodnoty nad rámec preddavku vo výške 500 Eur, a teda ostane tento nárok správcu neuhradený. Keďže však neexistuje zákonné ustanovenie, v zmysle ktorého by bolo možné zaviazat' žalovaného ako dlžníka na úhradu predmetného nároku, súd je toho názoru, že ho nemožno voči nemu v konaní priamo uplatňovať.

22. Žalobca ďalej argumentuje tým, že medzi správcom ako pôvodným veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vznikol zo zákona záväzkovo-právny vzťah, žalovaná pohľadávka vznikla zákonom

predpokladaným spôsobom, do dnešného dňa nezanikla a teda existuje a je vymáhateľná, pričom právnym dôvodom, na základe ktorého vznikol daný záväzkovo-právny vzťah bol zákon č. 7/2005 Z. z. a súdne rozhodnutie o vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného a ustanovení pôvodného veriteľa do funkcie správcu s tým, že obsah tohto záväzkového vzťahu upravujú konkrétne zákonné ustanovenia ZKR a Vyhlášky. V tomto smere žalobca poukázal na ustanovenie § 488 Občianskeho zákonníka stým, že do doby, kým záväzok žalovaného ako dlžníka nezanikne niektorým zo zákonom dovolených a predpokladaných spôsobov, tento záväzok existuje a trvá a tomu zodpovedá právo veriteľa domáhať sa jeho splnenia súdnou cestou. Súd sa však s uvedenou argumentáciou žalobcu nestotožnil, pretože vzťah medzi správcou a dlžníkom v konkurznom konaní nie je záväzkovo-právnym vzťahom podľa Občianskeho zákonníka. Tento vzťah upravuje výlučne a komplexne zákon č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súd dáva za pravdu žalobcovi, že práva a povinnosti správcu a dlžníka v konkurznom konaní upravujú konkrétne zákonné ustanovenia ZKR a vyhlášky, nie je však zrejmé, na základe ktorého ustanovenia ZKR následne na právne vzťahy medzi správcou a dlžníkom v konkurze žalobca aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka ako všeobecného právneho predpisu upravujúceho súkromné občianskoprávne vzťahy. ZKR ako špeciálny právny predpis komplexne upravuje problematiku úpadku fyzických a právnických osôb, spôsoby jeho riešenia a práva a povinnosti všetkých subjektov zúčastnených v tomto procese, t. j. dlžníka, správcu a veriteľov dlžníka, pričom obsahuje tak procesné ako aj hmotnoprávne ustanovenia; ZKR nepripúšťa aplikáciu ustanovení iných zákonov na konkurzné konanie okrem primeranej aplikácie Civilného sporového poriadku (viď § 196 ZKR). Medzi správcou a dlžníkom preto nevzniká záväzkový vzťah podľa predpisov občianskeho práva v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka, z ktorého by správcovi vzniklo právo na plnenie voči dlžníkovi z titulu odmeny za výkon správcovskej činnosti a povinnosť dlžníka splniť záväzok, t. j. túto odmenu správcovi uhradiť. Práva a povinnosti účastníkov konkurzného konania a správcu sú komplexne upravené ZKR s tým, že správca má vykonávať správcovskú činnosť v súlade so zákonom, s odbornou starostlivosťou, avšak tieto povinnosti nie sú stanovené primárne vo vzťahu k dlžníkovi v zmysle dvojstranného záväzku podľa § 488 Občianskeho zákonníka, ale tak voči veriteľom, ako aj konkurznému súdu a vyplývajú z jeho postavenia ako takého. Rovnako nároky správcu sú v ZKR v spojení s vyhláškou upravené komplexne, a to ich vznik, výška ako aj spôsob ich uspokojenia. Za výkon funkcie má správca nárok na odmenu, avšak nie voči dlžníkovi, uhrádza si ju priamo, t. j. bez rozhodnutia súdu o jej určení, z preddavku alebo z výťažku zo spešňazenia majetku patriaceho do konkurznej podstaty. Zo žiadneho ustanovenia ZKR nemožno vyvodiť povinnosť dlžníka zaplatiť správcovi odmenu nad rámec preddavku a výťažku zo spešňazenia jeho majetku, a teda ani právo správcu požadovať zapltenie odmeny od dlžníka. Súd pre úplnosť dodáva, že aj v Občianskom zákonníku sú vzájomné práva a povinnosti strán jednotlivých záväzkov upravené tak, že z nich jednoznačne vyplýva povinnosť dlžníka /napr. kupujúceho/ zaplatiť veriteľovi /napr. predávajúcemu/ odplatu /napr. kúpnu cenu/. Nárok správcu na zapltenie odmeny priamo voči dlžníkovi však nevyplýva zo žiadneho z ustanovení ZKR, ako ani z ustanovení žiadneho iného zákona. Medzi správcou a dlžníkom teda žiaden záväzkový vzťah, ktorý by bolo možné aspoň analogicky posudzovať podľa § 488 Občianskeho zákonníka, nevznikol, a to ani na základe zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ani na základe rozhodnutia konkurzného súdu o vyhlásení konkurzu, ako tvrdí žalobca. Vyhlásením konkurzu sa začína konkurz so všetkými hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi účinkami v zmysle § 167b a nasl. ZKR, ktorý proces je vzhľadom na jeho špecifiká komplexne upravený týmto špeciálnym právnym predpisom s výnimkou primeranej aplikácie procesných ustanovení CSP a povinnosť dlžníka zaplatiť správcovi odmenu ZKR nikde nestanovuje.

23. Pokiaľ žalobca poukázal na dôvodovú správu k novele zákona č. 7/2005 Z. z. prijatej zákonom č. 377/2016 Z. z., súd zdôrazňuje, že dôvodovou správou nie je možné ukladať povinnosti (viď čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky), táto slúži len na ozrejmenie účelu zákona a jednotlivých jeho ustanovení. Ustanovenie, na ktoré sa predmetná časť dôvodovej správy vzťahuje, takúto povinnosť dlžníkovi priamo neukladá, v odseku 5 cit. ustanovenie jasne hovorí, že tam vymenované nároky správcu sa uhrádzajú z preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu a z výťažku zo spešňazenia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu. Dôvodová správa nemôže ukladať povinnosti nad rámec zákona, na interpretáciu ktorého má slúžiť. Súd sa preto nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že skutočnosť, že subjektom, ktorý má uhrádzať odmenu správcu, je dlžník, má vyplývať z dôvodovej správy k novele zákona č. 7/2005 Z. z. prijatej zákonom č. 377/2016 Z. z. Žalobcom citované znenie dôvodovej správy nie je možné interpretovať inak, ako že dlžník hradí odmenu a náhradu nákladov prostredníctvom pôžičky poskytnutej Centrom právnej pomoci v súlade s § 24h a § 24i zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Aj keď v konkurze nie sú finančné prostriedky z výťažku

zo speňaženia majetku tvoriaceho konkurznú podstatu, správca musí daň z pridanej hodnoty v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov odvieť. Súd v tomto kontexte zdôrazňuje, že princíp uhrádzania odmeny správcu z preddavkov a z výťažku zo speňaženia majetku je v ZKR zakotvený od počiatku jeho účinnosti, a to aj v konkurzných konaniach podľa druhej časti. V praxi sa stáva, že v konkurze nie je dostatok prostriedkov na úhradu odmeny správcu, avšak skutočnosť, že v danom prípade sa zákonodarca už od počiatku nevysporiadal so spôsobom uspokojenia paušálnej odmeny podľa § 12a ods. 1 vyhlášky zvýšenej o DPH podľa § 10 vyhlášky a uspokojili sa s právnou úpravou, ktorá bez ďalšieho správcov ako platiteľov DPH diskriminuje vo výške odmeny oproti správcom, ktorí nie sú platiteľmi DPH, nemôže byť na ťarchu a zodpovednosť žalovaného ako dlžníka. Uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému tak nemá oporu v zákone.

24. Žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 09. 05. 2024 odkázal na množstvo rozhodnutí prvostupňových súdov. V tejto súvislosti súd konštatuje, že tieto nie sú právne záväzné, pretože nejde o rozhodnutia najvyšších súdnych autorít. Súdna prax okresných súdov, ani ak by bola ustálená, ako to tvrdí žalobca, nespadá do ochrany legitímneho očakávania sporovej strany tak, ako je výslovne normatívne vymedzená v čl. 2 ods. 2 CSP v spojení s § 196 ZKR. V konaniach s rovnakým žalobcom existujú v skutkovo obdobných veciach aj rozhodnutia s odlišným právnym záverom (napr. rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 26Cbi/14/2023-203 zo dňa 13. 12. 2023).

25. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Preto súd žalobu zamietol tak, ako je uvedené I. výroku tohto rozhodnutia.

26. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Keďže žalovaný mal v konaní plný úspech, vznikol mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Keďže z obsahu spisu vyplýva, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli neuplatnil si ich, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II. tohto rozhodnutia).

Poučenie:

Proti tomuto súdnemu rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia na Okresnom súde Banská Bystrica vo vyhotovení dvojmo (2).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej